

Södertörns Högskola | Institutionen för Ekonomi och Företagande

Kandidat 15 hp | Redovisning | Höstterminen 2009

Idrottslig prestation och ekonomisk ställning

– En sambandsstudie i fotbollsklubbar

Av: Sanna Jakobsson, Amir Tavakol

Handledare: Ogi Chun

Sammanfattning

Syftet med denna C-uppsats är att undersöka om det finns ett samband mellan den idrottsliga prestationen och den ekonomiska ställningen i fotbollsklubbar och hur dessa två kan förbättras. Djurgården hade ekonomisk kris och höll samtidigt på att åka ur Allsvenskan vilket skulle kunna tyda på att det fanns det samband. Vidare klarade sig Chelsea FC genom en ekonomisk kris när en miljardär köpte klubben och investerade miljardstals kronor i klubben. Numera är Chelsea FC en toppklubb i Europa. Detta exempel tyder på att ekonomin påverkar den idrottsliga prestationen. Utifrån dessa två antaganden är det intressant att studera om det finns ett samband mellan ekonomin och den idrottsliga prestationen i Allsvenskan och hur starkt detta samband verkligen är. Urvalet i studien begränsades till fem lag; AIK, Djurgården, Hammarby, Helsingborgs IF och Malmö FF. Undersökningen har utförts kvantitativt genom att studera dessa fem allsvenska klubbblags årsredovisningar ur vilka tre nyckeltal valts ut till tre olika korrelationstest för att se om det fanns ett samband mellan dem och den idrottsliga prestationen i form av tabellplacering. Empirin är en sammanställning av de olika nyckeltalen i årsredovisningarna samt alla tabellplaceringar åren 2004 till 2008 i klubbarna. 2009 års tabellplacering finns också med då tre korrelationstest gjorts med ett års förskjutning mellan den ekonomiska ställningen och tabellplacering. Alltså att ett års resultat mättes mot följande års tabellplacering. Resultatet av korrelationstesten kunde inte påvisa ett statistiskt signifikant samband. Efter vidare koppling till teorin kan det bero på att ”fel” variabler användes i undersökningen då teorin använde sig av andra omsättning och spelar löner som variabler med ett lyckat samband. Empirin kopplades till den teori där flera samband kunde påvisas. Uppsatsen belyser även vikten av att använda sig av olika strategier och modeller för att på det effektivaste sättet uppnå konkurrenskraft och maximal nytta inom en organisation ur ett företagsekonomiskt perspektiv. Slutsatserna av undersökningen är att inget samband kunde hittas mellan idrottslig prestation och ekonomisk ställning i Allsvenska klubbblag. Inför vidare forskning inom detta område ges rådet att de variabler som var aktuella i denna undersökning inte skall användas; eget kapital, soliditet och årets resultat.

Nyckelord: Fotboll, idrottslig prestation, ekonomisk ställning, soliditet, årets resultat, eget kapital, tabellplacering, Allsvenskan, korrelation

Abstract

Title: Athletic Performance and Financial Status – A connection study within football

Date: 2010-01-

Subject: Bachelor's thesis; Business administration alignment finance, 15 ECTS

Authors: Sanna Jakobsson, Amir Tavakol

Advisor: Ogi Chun

Keywords: Football, athletic performance, financial status, solidity, net profit, equity, place in league table, Allsvenskan, correlation

Purpose: Examine if there is a connection between the athletic performance and the financial status in football clubs.

Theoretical perspectives: This thesis is based on the theory that the modern football club is like every other company trying to maximize profit. The clubs should therefore use the same business strategies.

Empirical foundation: The study is based on 25 observations over five years and five Allsvenska football clubs. The data is a compilation of the key ratios from the annual reports and the league table, years 2004 through 2008 in the clubs. Year 2009's league table place is also included since tests have been done with one year's displacement between the financial status and the league table.

Conclusion:

- There is no correlation between solidity and the place in the league table in Allsvenska football clubs.
- There is no correlation between net profit and the place in the league table in Allsvenska football clubs.
- There is no correlation between equity and the place in the league table in Allsvenska football clubs.

Definitioner

SvFF Svenska Fotbollsförbundet.” Förbundet är anslutet till samt aktivt och pådrivande i Riksidrottsförbundet, FIFA och UEFA. Svenska Fotbollförbundet har till uppgift att främja och administrera fotbollen i landet och att företräda den utom landet.”¹

UEFA The Union of European Football Associations. Verkar under FIFA men över de europeiska nationella förbunden så som SvFF. Det är en europeisk organisation med visionen: "A united European football family working together to improve enjoyment of the game"²

FIFA The Fédération Internationale de Football Association. En världsorganisation inom fotbollen. De anordnar världsmästerskapen i fotboll, ansvarar för att fotbollsregler samt använder fotbollen som en symbol för hopp och integrering.³

Allsvenskan Den högsta divisionen inom fotboll i Sverige. Finns för både herrar och damer. Den fotbollsallsvenska säsongen börjar på våren och avslutas samma års höst.⁴ Allsvenskan är ligger inte ens bland de 32 högst rankade ligorna i Europa enligt UEFA:s mätning.⁵

Engelska ligan Barclay Premier League. Barclay köpte rättigheterna för namnet under ett fyraårigt kontrakt. Barclay Premier League är den högsta ligan i engelsk fotboll och är den mest sedda ligan på tv i hela världen. De är rankade som den

¹ Svensk Fotboll. *Om SvFF*:

<http://svenskfotboll.se/svensk-fotboll/om-svff/>, 2009-12-29

² UEFA. *About UEFA*:

<http://www.uefa.com/uefa/aboutuefa/index.html>, 2009-12-29

³FIFA. *Mission*

<http://www.fifa.com/aboutfifa/federation/mission.html>, 2009-12-29

⁴ Svensk Fotboll. *Spelprogram – Allsvenskan Herrar*:

<http://svenskfotboll.se/allsvenskan/tabell-och-resultat/?scr=fixturelist&ftid=27018>, 2010-01-05

⁵ Eurotopfoot. *League Ranking*:

<http://www.eurotopfoot.com/paysgb.php3>, 2010-01-06

näst bästa ligan i världen.⁶ Premier League börjar sina matcher i augusti och avslutar sina matcher i maj följande år.⁷

Spanska ligan Liga BBVA. Spanska ligan är benämningen på alla divisionerna på senior nivå i Spanien och startades säsongen 1928/29. Liga BBVA är den högsta ligan i Spanien och är rankad som den bästa ligan i världen av FIFA.⁸ Spanska ligan börjar sina matcher precis som den engelska ligan i augusti och avslutar i maj följande år.⁹

Champions League UEFA Champions League. Är den största Europeiska cupen för klubblag där 32 av de bästa lagen i Europa tävlar om det mest prestigefyllda titeln Europas bästa klubblag. Fram till 1992 hette cupen Europeiska cupen men bytte namn till Champions League av FIFA. Grundare till den Europeiska cupen var den franska tidningen Sports Daily L'Equipe. Deras vision var att samla de bästa Europeiska klubbagen i en kamp om titeln Europas bästa klubblag.¹⁰

Idrottslig prestation I syfte till denna uppsats definieras idrottslig prestation som en klubbs placering i den Allsvenska tabellen. Detta mått tar inte hänsyn till om denna prestation är en bra prestation utifrån den enskilda klubbens förutsättningar.

Ekonomisk ställning I syfte till denna uppsats har tre olika variabler tagits fram för att beskriva ekonomisk ställning; eget kapital, soliditet och årets resultat.

AIK Allmänna Idrottsklubben. När det i denna uppsats talas om AIK:s ekonomi har siffror tagits från AIK Fotboll AB:s moderbolags årsredovisning.

⁶ Premier League, *A History of the Premier League*:

<http://www.premierleague.com/page/History/0,,12306,00.html> 2010-01-05

⁷ Svenska fans, *Tabeller*:

<http://www.svenskafans.com/start/tabeller.asp> 2010-01-05

⁸ Svenska fans, *Barcelonas historia*:

<http://www.svenskafans.com/spanien/barcelona/artikel.asp?id=74704> 2010-01-05

⁹ Liga Fútbol Primera, *Tabeller*:

<http://www.lfp.es/Default.aspx?tabid=113&Controltype=cale> 2010-01-05

¹⁰ UEFA, *UEFA Champions League History*:

<http://www.uefa.com/competitions/ucl/history/index.html> , 2010-01-06

DIF Djurgårdens Idrottsförening. När det i denna uppsats talas om DIF:s ekonomi har siffror tagits från Djurgårdens IF Fotbollsförenings moderbolags årsredovisning .

Hammarby Hammarby Fotboll. När det i denna uppsats talas om Hammarbys ekonomi har siffror tagits från Hammarby Fotboll AB:s moderbolags årsredovisning.

Helsingborgs IF Helsingborgs Idrottsförening. När det i denna uppsats talas om Helsingborg IF:s ekonomi har siffror tagits från Helsingborgs IF:s moderbolags årsredovisning.

Malmö FF Malmö Fotbollsförening. När det i denna uppsats talas om Malmö FF:s ekonomi har siffror tagits från Malmö Fotbollsförenings moderbolags årsredovisning.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Tabellförteckning	8
Figurförteckning	8
<u>1. Introduktion.....</u>	<u>9</u>
1.1. Bakgrund	9
1.2. Problemdiskussion	11
1.3. Syfte.....	11
1.4. Frågeställning.....	12
1.5. Avgränsningar och definitioner.....	12
<u>2. Metod.....</u>	<u>13</u>
2.1. Analys och sambandstest.....	13
2.2. Urvalsmetod	15
2.3. Validitet och reliabilitet.....	15
3.1. Intressentteorin	16
3.2. Porters Branschanalys.....	17
3.3. Elitlicens.....	18
3.4. Sport Management	19
3.5. Ekonomi och idrottslig prestation	19
3.6. Sambandsundersökning; engelska fotbollsklubbar.....	20
3.7. Sambandsundersökning; spanska fotbollsklubbar.....	22
4.1. Variabler för ställning samma år	24
4.2. Variabler för ställning med 1års lagging.....	27
<u>5. Resultat.....</u>	<u>30</u>
<u>6. Analys</u>	<u>31</u>
<u>8. Diskussion</u>	<u>35</u>

8.1. Metoddiskussion.....	35
8.2. Reliabilitet och validitet.....	35
8.3. Vidare forskning	35
<u>9. Referenslista.....</u>	36
9.1. Tryckta källor	36
9.2. Elektroniska källor	37
9.3. Övriga källor	39

Bilaga 1. Korrelationstesternas resultat från SPSS

TABELLFÖRTECKNING

Table 1. Allsvenska tabellplacering (y) och soliditeten (x).....	24
Table 2. Allsvenska tabellplacering (y) och årets resultat(x)	25
Table 3. Allsvenska tabellplacering (y) och eget kapital (x).....	26
Table 4. Allsvenska tabellplacering (y) och soliditet(x).....	27
Table 5. Allsvenska tabellplacering (y) och årets resultat (x)	28
Table 6. Allsvenska tabellplacering (y) och årets eget kapital (x)	29
Table 7. Sammanställning av resultat.....	30

FIGURFÖRTECKNING

Figure 1. Michael E Porter konkurrensanalys	18
---	----

1.INTRODUKTION

1.1. BAKGRUND

Fotboll är en sport som gått från att vara en sport till att bli en mycket bred verksamhet. Under de senaste årtiondena har fotbollsklubbar gått från att vara föreningar till vinstmaximerade företag. Deras vinster och omringverksamhet har ökat markant och de omsätter allt mer pengar. Detta har inte bara haft stor betydelse för ekonomin i klubbarna utan även utvecklat sporten idrottsligt.¹¹ Vikten av att ekonomin är god ökade ytterligare för några år sedan då Svenska Fotbollsförbundet, SvFF, införde elitlicens i Sverige. Denna elitlicens innebär att klubbar som inte uppfyller vissa ekonomiska krav riskerar att bland annat bli nerflyttade i seriesystemet. I kraven för att få elitlicens ingår det att det egna kapitalet inte får vara under noll.¹² Tidigare har studier gjorts i engelska ligan och spanska ligan om vikten av ekonomin inom fotbollen. Dessa studier har undersökt om det finns och hur starkt sambandet mellan ekonomin och den idrottsliga prestationen är i dessa. Det har inte gjorts en sådan undersökning i Sverige och därför är det en intressant frågeställning för Allsvenskan som inte omfattas av samma summor pengar. Det har visat sig i den allsvenska klubben Djurgårdens IF att det skulle kunna finnas ett samband mellan idrottslig prestation och ekonomisk ställning. Klubbens namn har flera gånger nämnts hos olika medier det senaste året. Det skrivs om klubbens dystra ekonomiska situation. Samtidigt höll klubben på att åka ur Allsvenskan på grund av sämre idrottslig prestation. Under den Allsvenska säsongen 2009 kom Djurgårdens IF på placering 14 av 16 i serietabellen¹³. DIF:s situation bör då tyda på att ekonomi och idrotten har en koppling även i svensk fotboll. I DIF:s exempel kan ett samband misstänkas finnas mellan den idrottsliga prestationen och ekonomin och vidare spekulationer som kan bekräfta de tidigare studierna om detta samband är den engelska

¹¹S. Szymanski, T. Kuypers, *Winners and Losers, The Business Strategy of Football*. London, Penguin, 1999, s. 38-41

¹² Svenska fotbollsförbundets licensnämnd. *Frågor och svar om elitlicensen*: <http://svenskfotboll.se/arkiv/tidigare/2004/11/fragor-och-svar-om-elitlicensen/>, 2009-12-30

¹³ Nyheter 24, Även ekonomiska problem i Dif, 2009: <http://nyheter24.se/sport/fotboll/sverige/308050-aven-ekonomiska-problem-i-dif>, 2009-11-24 Svenska

Dagbladet, Sportstatistik, Allsvenskan 2009: http://www.svd.se/sportspel/sportresultat/statistiktabeller/artikel_15555.svd?gclid=CJ6_ubrGy50CFYeB3godByCzsg, 2009-11-10

fotbollsklubben Chelsea FC som fått en nystart då Roman Abramovich, en rysk miljardär, köpte klubben år 2003. Innan befann sig klubben i ekonomisk kris och försökte desperat minska spelarlönerna på olika sätt. Nu för tiden är klubben med om guldstriden i både Barclay Premier League samt den europeiska ligan Champions League genom många dyra spelarköp¹⁴. I Chelseas situation kan man utläsa att ekonomin skulle kunna ha en inverkan på den idrottsliga prestationen.

I en lagsport så som fotboll kan det finnas många olika faktorer som bidrar till och påverkar den idrottsliga prestationen. För att få ihop ett riktigt topplag bör det vara många faktorer som måste stämma. Det skulle kunna vara allt ifrån den individuella prestationen hos varje spelare, samarbetet mellan spelarna och kunskapen hos tränaren. En annan möjlig faktor är mental träning. Hur mycket mental träning som utförs och vilken typ av mental träning. Forskning visar på att hur koncentrationen är vid en speciell tidpunkt är viktigt för den idrottsliga prestationen. Forskningen visar dock också på att mental träning endast har måttlig effekt på den totala prestationen.¹⁵ Dessa är alla så kallade mänskliga faktorer som ska stämma.

I den engelska undersökningen utförd av Szymanski och Kuypers tas det upp att det är fullt möjligt för en klubb att köpa till sig framgång. Grundtanken är att en stark ekonomi måste finnas för att det skall vara möjligt att kunna ha kvar de spelare som köpts in och att en försäljning av spelarna inte ska behöva göras om det gått sämre ett år. Framgång menar de är långsiktigt då de spelare som köps in behöver tid på sig att anpassa sig till det nya laget och det är inte alls säkert att de presterar och ger avkastning samma år. Därför kopplar de fotbollen till det företagsekonomiska synsättet där noggranna analyser måste göras bland annat inför nya spelarförvärv och hur ekonomin kommer att påverkas om dessa spelare presterar på längre sikt än väntat.¹⁶ Då tidigare studier visat

¹⁴ The Political Economy of Football, *Russian Purchase of Chelsea Opens New Chapter in Football Finance*, 2003: http://www.footballeconomy.com/archive/archive_2003_jul_04.htm, 2009-11-24

¹⁵ Medical Link, *Mental träning inom idrott - någon effektiv universalmetod finns inte*: <http://www.medicalink.se/News/showNews.cfm?newsID=2264>, 2010-01-18

¹⁶ S. Szymanski, T. Kuypers, *Winners and Losers, The Business Strategy of Football*. London, Penguin, 1999, s. 12-44, 193-214, 121-170

på samband i utländska fotbollsklubbar finns ett intresse i att undersöka om ekonomin inom fotbollen har lika stor betydelse i Sverige.

1.2. PROBLEMDISKUSSION

Även om det är så att det är många olika faktorer som påverkar en fotbollsklubb är många av dem mänskliga faktorer. Det är därför intressant att undersöka en faktor som inte fysiskt eller psykiskt har med den mänskliga förmågan att göra. Ekonomin i fotbollsklubbar har blivit mer och mer betydande och det är inte säkert vad påverkssambandet är. Att det finns ett samband mellan ekonomin i fotbollsklubbar och den idrottsliga prestationen verkar korrekt utifrån de tidigare exemplen. Chelsea FC blev en superklubb efter att en miljardär köpt klubben. Det leder till antagandet att ju mer kapital en klubb har, eller ju mer förmögen ägaren till klubben är, desto bättre presterar laget idrottsmässigt. Klubben presterar troligtvis bättre då spelare kunnat köpas in till klubben och desto bättre klarar sig laget konkurrensmässigt i de olika ligorna klubben spelar i. När ekonomin är bättre har klubben också råd med de höga löner bra spelare och tränare fordrar. I fallet om DIF är det inte lika säkert vilken faktor som triggar den andra. Är det den dåliga ekonomin i klubben som gör att det går sämre idrottsmässigt eller är det den sämre idrottsliga prestationen som gör att den ekonomiska ställningen försämras? Som sagt tidigare kan en stark ekonomi göra köp av fler och bättre spelare till klubben möjligt. Däremot kan det vara så att när laget inte presterar bra idrottsligt, vill färre gå på matcherna klubben spelar, matcherna som spelas har inte lika hög prioritet på TV-kanalerna och så vidare. Detta leder i sin tur till att ekonomin påverkas negativt när klubbens biljettintäkter och sändningsintäkter sjunker. Samtidigt, om klubben vinner en liga vinner den också en viss summa pengar vilket också betyder att den idrottsliga prestationen påverkar ekonomin. Ett korrekt antagande borde därför vara att det finns ett samband mellan idrottslig prestation och ekonomisk ställning i en fotbollsklubb. Frågan är hur starkt det är, om det sambandet är signifikant.

1.3. SYFTE

Undersöka hur starkt sambandet mellan den idrottsliga prestationen och den ekonomiska ställningen i allsvenska fotbollsklubbar är.

1.4. FRÅGESTÄLLNING

- Finns det ett samband mellan placering i tabellen i Allsvenskan och den ekonomiska soliditeten i fotbollsklubbar?
- Finns det ett samband mellan placering i tabellen i Allsvenskan och det ekonomiska resultatet i fotbollsklubbar?
- Finns det ett samband mellan placering i tabellen i Allsvenskan och det ekonomiska egna kapitalet i fotbollsklubbar?
- Hur kan ekonomin i en klubb förbättras?

1.5. AVGRÄNSNINGAR OCH DEFINITIONER

Begränsningar har gjorts till den högsta divisionen för herrar i fotboll i Sverige; Allsvenskan. Herrallsvenskan valdes då den har en större verksamhet än Damallsvenskan. Ett urval har gjorts av fem Allsvenska fotbollsklubbar; AIK, Djurgårdens IF, Malmö FF, Helsingborgs IF och Hammarby, åren 2004 till 2008. Vidare avgränsningar är gjorda till moderbolaget i klubbarna då det tros ha starkare koppling till fotbollen idrottsmässigt än hela koncernen eller riskbolag.

2. METOD

Det är viktigt att poängtera att fotboll är en väldigt utbredd sport som gått över från att ”bara” vara en sport till en mycket större verksamhet där allt ifrån försäljning av souvenirer till drift av stadium bedrivs inom av klubbens verksamhet. Det är också en sport med många supportrar vilket har lett till att priset för att se sporten utövas är högt, både genom biljettintäkter samt TV-sändningsrättigheter. I och med detta är troligtvis de slutsatser denna studie tar upp inte relevanta för ”mindre” sporter där klubbarna inte blivit till en lika bred verksamhet.

Idrottsliga prestationen kan definieras på flera olika sätt och troligt är att en bra prestation för en klubb kan vara en mindre bra prestation av en annan. För att kunna göra ett korrelationstest krävs att den idrottsliga prestationen omvandlas till hård data. Då avgränsning gjorts till Allsvenska fotbollsklubbar har den idrottsliga prestationen mätts i form av placering i den Allsvenska fotbollstabellen utan hänsyn till om denna placering är bra eller dålig för den enskilda klubben.

2.1. ANALYS OCH SAMBANDSTEST

Den idrottsliga prestationen var först tänkt att mätas mot flera olika ekonomiska mått över flera år i ett multipelt regressionstest. Detta med tanke på att i en fotbollsklubb kan årets resultat vara missvisande då många fotbollsklubbar är föreningar utan vinstmål.

Efter mer eftertanke och förståelse för ämne och statistiska tester beslutades att korrelationstest skulle utföras.

Korrelationskoefficienten r visar hur väl observationerna passar till funktionssambandet och visar hur starkt sambandet är mellan två variabler. Koefficienten antar ett värde mellan -1 till +1, där 0 är ingen korrelation alls och 1 innebär en perfekt korrelation. Pearsons r är det vanligaste korrelationsmättet där minsta kvadratmetoden är utgångspunkten.¹⁷ Ett korrelationstest gör ingen skillnad på beroende och oberoende variabel. Därför är det inte möjligt att se om det är x som påverkar y , eller om det är y

¹⁷ G. Andersson, U. Jorner, A. Ågren, *Regression och tidsserieanalys, 3:e uppl*, Lund, Studentlitteratur, 2007, s. 67-68

som påverkar x .¹⁸ Eftersom en regressionsanalys visar på sambandet mellan en beroende och en oberoende variabel¹⁹ var denna metod ej relevant för den här uppsatsen då beroendeförhållandet inte är självklart.

Då ett korrelationstest ska utföras och analyseras kommer studien bli kvantitativ. En kvantitativ studie innebär att det finns ett statistiskt representativt urval där resultatet kan förklara faktiska förhållanden. Populationen måste vara väl avgränsad och samband kan ofta härledas.²⁰ I denna studie ingår att ett samband ska undersökas. Det kommer tydligt framgå vad som ingår respektive vad som faller utanför studien, vilket är typiskt för en kvantitativ studie.

En kvalitativ studie används för att precisera frågeställningar och få en fördjupad kunskap inom ett område. Den kvalitativa studien är mindre statistisk än den kvantitativa. Det är viktigt att förstå att den ena studien inte utesluter den andra.²¹ Den kvalitativa metoden passar inte denna uppsats då hård data ska undersökas och inte mjuk data som är mer av kvalitativ karaktär.

Datainsamling sker genom de utvalda fotbollsklubbarnas årsredovisningar samt den Allsvenska fotbollstabellen. Placeringen i den Allsvenska fotbollsdivisionen kommer vara variabeln (Y). De olika variabler som kommer att tas fram ur fotbollsklubbarnas årsredovisning kommer vara variabeln (X). För varje lag ska tabellplacering och ett ekonomiskt mått tas fram ur klubbens årsredovisning från fem olika år. Ett sjätte års tabellplacering ska också tas fram då ett ytterligare test ska utföras där det är en förskjutning på ett år mellan variablerna.

Den idrottsliga prestationen ska mätas mot det föregående årets ekonomiska ställning. Detta med tanke på att en klubb tros köpa in fler och bättre spelare efter ett år med bra ekonomi och därmed prestera bättre året därpå. Dock är en annan möjlighet att den ekonomiska ställningen påverkas positivt då laget presterar bättre på fotbollsplanen.

¹⁸ A.D. Aczel, J. Sounderpandian, *Complete Business Statistics*, New York, NY, The McGraw Hill Companies, Inc., 2006, s. 448

¹⁹ Ibid. s. 430

²⁰ I. Lindblad, *Uppsatsarbete*, Lund, Studentlitteratur, 1998, s. 25

²¹ Ibid

Detta då antalet personer som går och tittar på matcherna är högre när laget spelar bättre vilket skulle innebära det motsatta påverkanssambandet. Därför beslutades att ett korrelationstest skulle göras för både tabellresultat mot samma års ekonomiska resultat och ett där tabellplaceringen testas mot föregående års ekonomiska resultat. Ett tredje alternativ, att den ekonomiska ställningen ett år testas mot tabellplaceringen året därpå, valdes att inte utföras. Om laget spelar bra påverkar det troligtvis ekonomin samma år och inte året efter. Detta kan troligtvis endast uteslutas i ligor som Allsvenskan som spelas över ett kalender år och inte ligor som spelar över brutet kalender år.

Som nämnt tidigare är idrottslig prestation ett subjektivt begrepp och därför var det tänkt att en enkel intervju skulle göras. Intervjun skulle ha gett mer kvalitativ information om vad som inom klubben beskrivs som idrottslig prestation. Troligt är som sagt att detta inte är enbart uttryckt genom placeringen i den Allsvenska tabellen. Dock har denna inte kunnat göras då det inte varit möjligt vid uppsatsens utförande att få kontakt med de relevanta personerna i klubbarna.

2.2. URVALSMETOD

Då avgränsningar gjorts blev populationen alla Herrallsvenska fotbollsklubbarna. Urval av klubbar gjordes metodiskt efter de större klubbarna i Allsvenskan och inte mindre klubbar som ofta pendlar mellan att spela i Allsvenskan och Superettan.

2.3. VALIDITET OCH RELIABILITET

Validitet säger om det som skulle mätas uppnåts. Den beskriver giltigheten på uppsatsen medan reliabiliteten förklarar tillförlitligheten i uppsatsen. Reliabiliteten svarar på huruvida det skulle vara möjligt att utföra samma studie igen vid en senare tidpunkt med samma resultat.²²

²² J. Trost, *Enkätboken, 2:a Uppl.* Lund, Studentlitteratur, 2001, s. 59-62

3. TEORI

Då dessa företagsekonomiska teorier beskrivs syftar ”företag” till fotbollsklubbar. Detta görs som nämnt tidigare med tanke på att elitfotbollen idag blivit en bred verksamhet med vinstintresse.

3.1. INTRESSENTTEORIN

Intressentteorin är ett begrepp som ofta förekommer i företagsekonomiska syften och som klarlägger vilka aktörer som har intresse av ett företag eller organisation. Intresset kan antingen vara gemensamt eller stå i konflikt med varandra. Alla utbytesrelationer som rör en organisation ska beaktas. Alla intressenter har ett gemensamt intresse och det är att maximera sina framgångar och i många fall växa ekonomiskt. Det är viktigt att organisationen och intressenterna har en klar och ömsesidig syn på vad framgång är. Därefter kan ett samarbete påbörjas där utveckling och framsteg leder till det uppsatta målet. För att bli så framgångsrik som möjligt bör en konkurrentanalys göras, för att dels uppmärksamma de konkurrenter som existerar och dels för att uppmärksamma konkurrenterna om sin egen existens. När en observation av dessa aspekter gjorts kan de målsättningarna med större sannolikhet att uppfyllas.²³

Grundtanken med intressentteorin är att samarbetet mellan organisationen och intressenterna fungerar och att flödet av information mellan organisationen och intressenterna hålls intakt. I en del fall stämmer inte alltid organisationens mål med vad intressenterna förväntar sig eller är intresserade av och samarbetet brukar därav avslutas. För att undvika detta bör det gemensamma målet uppdateras och följas upp med jämna mellanrum.²⁴

Organisationen kan handla strategiskt genom att analysera vissa centrala frågor och på så sätt stärka sin relation till intressenterna. Genom uppdatering och analys kan man

²³ L. Bruzelilus, P-H. Skärvad, *Integrerad organisationslära*, Lund, Studentlitteratur, 1995, s.34-52

²⁴ *Strategizing – en kontextuell organisationsteori*, edited: C. Nygaard, L. Bengtsson, Lund, Studentlitteratur, 2002, s.21-46

förändra och övervaka de olika intressenternas behov. Detta ansvarar oftast organisationens ledning för och är grundläggande för en fungerande organisation.²⁵

3.2. PORTERS BRANSCHANALYS

Att göra analyser med jämna mellanrum är ett bra sätt för organisationen att hålla sig informerade om var de befinner sig gentemot konkurrenterna. Fokus bör alltså inte bara ligga på var den egna klubben befinner sig utan att omgivningen och dess påverkan ses till. För att analysen ska bli så korrekt som möjligt behöver alla faktorer som påverkar klubbens marknadsposition ses över och vilka tillvägagångssätt och strategier som bör användas i syfte att vinna konkurrensfördelar.

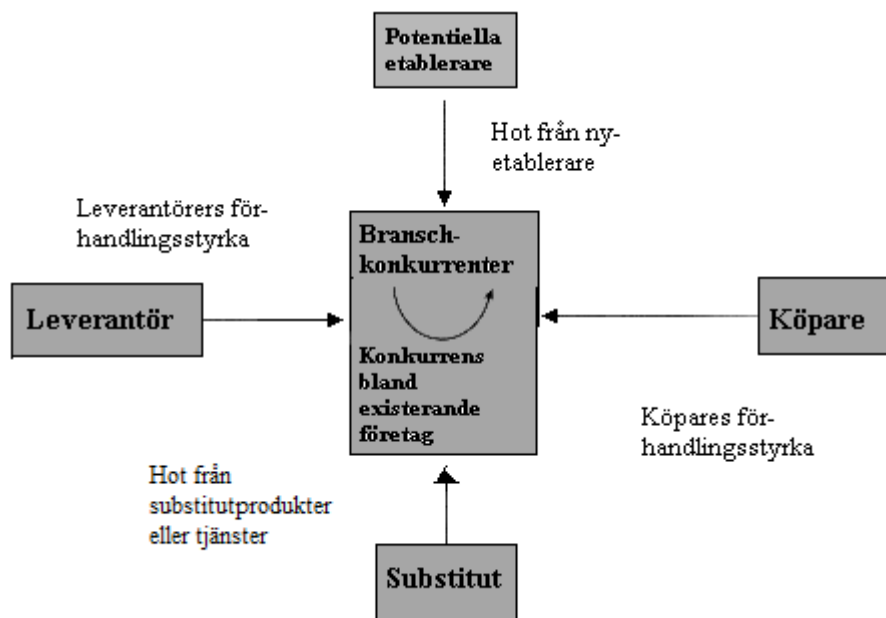
Genom välgjorda analyser kan tydligare begripas hur den ekonomiska framgången växer fram för en elitfotbollsklubb och dess intressenter. Genom att klargöra sambanden mellan företag och omgivningen påvisas det väsentliga i konkurrensstrategin. Beroende på vilken bransch företaget tillhör bör de sociala och ekonomiska krafterna som omgivningen bidrar med beaktas och därav också konkurrensens uppkomst. För att fastställa konkurrensläget i en bransch kan de fem primära konkurrenskrafter (Five Forces) som existerar bli till hjälp. (Se figur 1). För att få fram den slutgiltiga vinstdispositionen granskas den samlade styrkan av dessa krafter och vinstpotentialen mäts i långsiktig avkastning på det investerade kapitalet.

Företagets mål är att genom konkurrensstrategin finna sin position i branschen. Konkurrensstrategin utvecklas och fokus läggs på att företaget noggrant analyserar källan till varje kraft. Tillsammans bestämmer de fem konkurrenskrafterna intensiteten i branschkonkurrensen och lönsamheten. Strategins utformning styrs av dessa krafter.²⁶

²⁵ R. Normann, *Service Management - Strategy and leadership in the service business*, Chichester, Wiley, 2000, s.44-57

²⁶ G. Johnson, K. Scholes, R. Whittington, *Exploring Corporate Strategy, 8th Edition*, Harlow, Financial Times Prentice Hall, 2008, s. 53-77

Figure 1. Michael E Porter konkurrensanalys²⁷

3.3. ELITLICENS

År 1999 blev reglerna tuffare för Superettan, Allsvenskan och Damallsvenskan då Svenska fotbollsförbundet (SvFF) införde elitlicens. Syftet med införande av elitlicensen är att fotbollen skall vara trovärdig mot omvärlden, mot sina egna utövare samt intressenter. Sedan 1 januari 2002 infördes särskilda ekonomiska krav på Allsvenskan, Superettan och från 2005 för Damallsvenskan. The Union Of European Football Association (UEFA) ställer krav på SvFF, där de menar att den ekonomiska utvecklingen i Sverige är SvFF:s ansvar. SvFF ansvarar därmed för lagar, regler och rekommendationer inom redovisningsområdet i svenska fotbollsklubbar. UEFA menar att det ska främja en bättre ekonomi och en bättre fotboll då en dålig ekonomi drabbar hela fotbollsrörelsen.

Eftersom fotboll är en ständigt växande sport och klubbarna strävar efter att etablera sig som ett känt varumärke ute i världen så främjar en elitlicens ett ekonomiskt tänkande i klubbarna.²⁸

²⁷ G. Johnson, K. Scholes, R. Whittington, *Exploring Corporate Strategy, 8th Edition*, Harlow, Financial Times Prentice Hall, 2008, s. 60

²⁸ Svenska fotbollsförbundets licensnämnd. *Frågor och svar om elitlicensen*: <http://svenskfotboll.se/arkiv/tidigare/2004/11/fragor-och-svar-om-elitlicensen/>, 2009-12-30

3.4. SPORT MANAGEMENT

Management är ett begrepp som fått stor betydelse inom idrott, speciellt i USA. Sverige har inte varit lika effektivt med att implementera metoden och tankesättet om Sport Management. Dock har det blivit vanligare att metoden används och den växer sig allt större inom den svenska idrotten. I boken ”*Sport och Pengar*” av Mats Johansson behandlas begreppet Sport Management. Med de tillvägagångssätt som framhålls i boken uppmanar författaren fotbollsklubbarna att förverkliga metoden för att effektivisera de områden som fotbollsklubbarna verkar i. Det relevanta är inte vilken nivå idrottsföreningarna är på utan hur de arbetar med de kommersiella möjligheterna inom sportbranschen.

Sport Management konceptet är grundat på den engelska termen *Matchday Income*. Termens betydelse är kopplad till evenemangsdagen och inkomsten som genereras i samband med evenemanget. Dagens syn på Sport Management är betydligt mer omfattande än så. Numera avsätts mer tid och pengar på aktiviteter som fotbollsklubbarna och föreningarna bedriver utöver evenemangen. Det måste råda andra aktiviteter som fotbollsklubben ansvarar för utöver de inkomstbringande evenemangsdagar som existerar. Som det ser ut idag går det inte att förlita sig enbart på en sådan inkomstkälla för att en fotbollsklubb ska kunna överleva ekonomiskt.²⁹

3.5. EKONOMI OCH IDROTTLIG PRESTATION

En fotbollsverksamhet fungerar på samma sätt som de flesta företagsverksamheter. De behöver intäkter för att täcka sina kostnader.³⁰ I Sverige är den största intäkten i en fotbollsklubb det som den operativa verksamheten inbringar, vilket är spelarförsäljningar och publikintäkter.³¹ Däremot i andra länder som Spanien, England, Italien och Tyskland ger omkringverksamheten den största avkastningen hos fotbollsklubbarna. Denna omkringverksamhet innefattar bland annat souvenirförsäljning, olika typer av rättigheter, investeringar och sponsring. Om

²⁹ M. Johansson, *Sport & Pengar: Hur din klubb ökar intäkterna*, Farsta, SISU idrottsböcker, 1994, s. 22-96

³⁰ A. Barajas, C.F. Jardon, L. Crolley, *Does Sports Performance Influence Revenues and Economic Results in Spanish Football?*, Social Science Network, 2007: p. 1-18

³¹ Årsredovisningar, AIK, DIF, Hammarby, Helsingborgs IF, Malmö FF

intäkterna inte täcker försörjningen av klubben finns ofta olika lån till förfogande. En förmögen klubb har större möjligheter att köpa bättre fotbollsspelare som bidrar till bättre prestationer på plan. Detta leder till att fotbollsklubbens chanser att vinna olika turneringar ökar och att klubbens popularitet stiger och till exempel genererar mer vid publikintäkter.³²

3.6. SAMBANDSUNDERSÖKNING; ENGELSKA FOTBOLLSKLUBBAR

I boken *Winners and Losers: The Business Strategy of Football* skriven av Stefan Szymanski och Tim Kuypers beskrivs en komplett statistisk undersökning där det sportsliga resultatet och ekonomin i fotbollsklubbar kopplas samman. Undersökningen är främst baserad på finansiell data från 70 engelska fotbollslag över en tidslinje på 50 år. Under tidsintervallet 1948 till 1997 fastställde de att sambandet på 82 procent av en klubs intäkter berott på lagets tabellposition. De fastställde även i den andra undersökningen att ett 77 procentigt samband kunde förklaras av att högre löneutgifter till spelare och spelarpersonal leder till bättre tabellposition.

Under åren 1946 till 1980 gick engelska fotbollslag knappt med vinst. Deras främsta inkomstkälla har varit biljettförsäljningen och under perioden 1946 till 1980 har de haft en vinstökning på runt tre procent per år. Efter att fotbollsmatcherna börjat visas på tv och intresset för fotboll började ta fart på riktigt var en revolution inom fotbollen ett faktum och då kunde större vinstökningar uppvisas. Den procentuella vinstökningen per år steg från 3 till 18 procent. Intresset för fotboll och dess popularitet ökade publiksnittet, media såg sin chans och köpte ut tv-rättigheter och stora investeringar, samt att sponsorer investerade i fotbollen ledde till högre intäkter för klubben. Detta ledde i sin tur till att spelarna fick högre löner och bättre spelare kunde förvärvas.³³

Szymanski och Kuypers betonar tre lag som är överlägsna när det kommer till högst genomsnitt i spelarlöner, intäkter och tabellposition. Dessa tre lag är Manchester United, Liverpool FC och Arsenal FC. Den genomsnittliga tabellpositionen för Liverpool är på 3:e plats, Manchester United 5:e plats och Arsenal 5:e plats under tidsintervallen 1948

³² A. Barajas, C.F. Jardon, L. Crolley, *Does Sports Performance Influence Revenues and Economic Results in Spanish Football?*, Social Science Network, 2007: p. 1-18

³³ S. Szymanski, T. Kuypers, *Winners and Losers, The Business Strategy of Football*. London, Penguin, 1999, s. 38-41

till 1997. Av denna upptäckt kunde Szymanski och Kuypers dra två slutsatser; den första att en bättre tabellposition leder till högre intäkter och den andra att högre löneutgifter leder till en förbättrad tabellposition.³⁴

En analys har även gjorts av Szymanski och Kuypers angående engelska fotbollsklubbar och dess organisation ur ett företagsekonomiskt perspektiv. Det som fastställts i denna analys är att en engelsk fotbollsklubb bedrivs på samma sätt som andra vinstgivande företag.

*”All the problems surrounding the running of a football club appear in one form or another in the business world”*³⁵

Genom att arbeta aktivt med marknadsföring, investera i olika anläggningar som underlättar försäljningen av produkten och hitta passande miljöer för den typen av försäljning kan fotbollsklubbarna lättare expandera denna.

Även om fotbollsspelarna är otroligt viktiga för klubben är verksamheten kärnan till allt. Mycket av klubbarnas framgång beror på konkurrensanalyserna, kännedom om konkurrenterna, att kunna differentiera, att kunna skapa ett välkänt klubbmärke (varumärke) och att skapa och lära olika strategier och modeller som maximerar verksamhetens kännedom och intäkter. När dessa kunskaper är inhämtade kan klubben därefter erbjuda fotbollsspelarna bättre förmåner. Alla dessa faktorer bildar en cirkel där verksamheten erbjuder spelarna bättre förmåner, spelarna presterar bättre vilket leder till mer belåtna konsumenter, produkten blir mer attraktiv och allt detta leder till mer intäkter som verksamheten kan investera i till exempel nya fotbollsspelare men även i befintliga.

Denna teori om kärnverksamheten kan kopplas till Michael E Porters branschanalys. Den belyser hur betydande det är att varje byggsten i modellen fungerar i symbios med den andra samt hur grundläggande det är att kompetensen inom verksamheten existerar.

³⁴ Ibid. s. 189, 246-311

³⁵ Ibid. s. 7

Varje medarbetare inom organisationen arbetar med sin byggsten vilket bidrar till maximal effekt och framgång. Szymanski och Kuypers menar att detta tydligt speglar av sig på den operativa nivån, det vill säga spelarna, vilket i sin tur kommer visa sig på det resultat den operativa nivån uppnår.

En fotbollsklubb strävar alltid efter att skapa en så stark ekonomi som möjligt och på så sätt hålla sig konkurrenskraftiga. Med en god ekonomi har klubben större möjligheter att införskaffa bättre konkurrensfördelar genom investeringar i humankapital såsom ledare, administrativ personal och spelare. Konkurrensfördelen bygger på klubbens insatser där tränarna och spelarnas prestationer är i fokus. Bra tränare och spelare medför större utgifter för klubben men värvningarna av de dyra spelarna förväntas ge högre avkastning. Enligt Szymanski och Kuypers är det fullt möjligt att köpa till sig sportslig framgång. Dock kan det goda resultatet framträda många år senare. Däremot, som det ser ut idag är det högst sannolikt att ekonomin påverkar klubbarnas framgångar.³⁶

3. 7. SAMBANDSUNDERSÖKNING; SPANSKA FOTBOLLSKLUBBAR

Under åren 1998 till 2002 utförde Barajas, Jardon och Crolley en undersökning av de två högsta divisionerna i Spanien som rörde totalt 34 fotbollslag. Denna undersökning är dock inte lika omfattande som Szymanskis och Kuypers men belyser vissa delar av den spanska fotbollen på ett intressant sätt. Undersökning blev en påbyggnadsstudie av redan gjord forskning där fokus låg på att undersöka sambandet mellan de sportsliga prestationerna och ekonomin. Två hypoteser ställdes mot varandra och blev utgångspunkten för undersökningen. Den första hypotesen *att bättre prestationer på den sportsliga nivån leder till högre intäkter för klubben* ställdes mot den andra hypotesen *att bättre resultat på den sportsliga nivån inte leder till en större ekonomisk vinst*. I testresultatet påvisades en förklaringsgrad på 55,12 procent mellan de förväntade intäkterna och den idrottsliga prestationen. Sambandet mellan resultatet på den sportsliga nivån och den slutgiltiga vinsten var mycket låg och det var också förväntat.

³⁶ S. Szymanski, T. Kuypers, *Winners and Losers, The Business Strategy of Football*. London, Penguin, 1999, 126-155

De låga vinsterna som kan avläsas i de spanska fotbollsklubbarnas årsredovisning har ofta en koppling till att största andelen intäkter går till att täcka personalkostnader. Cirka 70 procent av intäkterna brukar gå till att täcka personalkostnaderna.

Barajas, Jardon och Crolley slutsatser stöds av Szymanskis och Kuypers (1999) teorier. Då undersökningen inte var lika omfattande som Szymanskis och Kuypers (1999) blev resultatet inte lika fullständigt men de två undersökningarna är ändå snarlika. Detta mycket på grund av att Barajas, Jardon och Crolley kopplat sin forskning till den tidigare utförda undersökningen av Szymanski och Kuypers (1999). Många av metoderna som användes i undersökningarna är lika vilket leder till att de tillsammans skapar en mer fullständig bild av sambandet mellan idrottslig prestation och ekonomi. De förstärker även de empiriska slutsatserna från de engelska fotbollsklubbarna.³⁷

³⁷ A. Barajas, C.F. Jardon, L. Crolley, *Does Sports Performance Influence Revenues and Economic Results in Spanish Football?*, Social Science Network, 2007: p. 1-18

4. EMPIRI

4.1. VARIABLER FÖR STÄLLNING SAMMA ÅR

Tidsseriesundersökning för fem Allsvenska fotbollsklubbar åren 2004 till 2008. Nedan följer tre tabeller för tre olika korrelationstest. Det är variabeln x som varierar mellan soliditet, årets resultat och eget kapital. Variabeln y är den tabellplaceringen i Allsvenskan.

Table 1. Allsvenska tabellplacering (y) och soliditeten (x)

Soliditet	Y	X
	Tabellresultat	Soliditet
AIK, 2004	13	10,30%
2005	15	2,90%
2006	2	31,00%
2007	5	50,00%
2008	5	36,00%
DIF, 2004	4	38,10%
2005	1	24,80%
2006	6	30,20%
2007	3	53,40%
2008	12	31,80%
Hammarby, 2004	6	29,00%
2005	4	21,00%
2006	3	25,00%
2007	6	16,00%
2008	9	15,00%
Helsingborgs IF,		
2004	10	7,10%
2005	6	14,40%
2006	4	26,60%
2007	8	15,10%
2008	4	17,70%
Malmö FF, 2004	1	40,90%
2005	5	63,10%
2006	7	78,90%
2007	9	80,00%
2008	6	57,90%

Table 2. Allsvenska tabellplacering (y) och årets resultat(x)

Årets Resultat	Y	X
	Tabellresultat	Årets Resultat
AIK, 2004	13	-12145000
2005	15	-14067000
2006	2	16205000
2007	5	17081000
2008	5	-12614000
DIF, 2004	4	1286555
2005	1	2427370
2006	6	3088090
2007	3	1177004
2008	12	-180635
Hammarby, 2004	6	-2988995
2005	4	-1013000
2006	3	2819000
2007	6	-3371000
2008	9	1243000
Helsingborgs IF, 2004	10	-598000
2005	6	1989000
2006	4	2844000
2007	8	2913000
2008	4	2540000
Malmö FF, 2004	1	4511000
2005	5	29594000
2006	7	37835000
2007	9	389000
2008	6	687000

Table 3. Allsvenska tabellplacering (y) och eget kapital (x)

Eget Kapital	Y	X
	Tabellresultat	Eget Kapital
AIK, 2004	13	6712000
2005	15	1510000
2006	2	18796000
2007	5	33206000
2008	5	17773000
DIF, 2004	4	6146676
2005	1	8577487
2006	6	12 116 82
2007	3	13303720
2008	12	13135873
Hammarby, 2004	6	6177364
2005	4	6122000
2006	3	8941000
2007	6	7570000
2008	9	8813000
Helsingborgs IF, 2004	10	5251000
2005	6	7240000
2006	4	8834000
2007	8	4937000
2008	4	7477000
Malmö FF, 2004	1	30309000
2005	5	61403000
2006	7	99238000
2007	9	103322000
2008	6	110560000

4.2. VARIABLER FÖR STÄLLNING MED 1ÅRS LAGGNING

Tidsseriesundersökning för fem Allsvenska fotbollsklubbar. Den ekonomiska ställningen är mätt från år 2004 till 2008 medan tabellplaceringen är mätt från år 2005 till 2009. Nedan följer tre tabeller för tre olika korrelationstest. Det är variabeln x som varierar mellan soliditet, årets resultat och eget kapital. Variabeln y är den samma i de tre, tabellplaceringen i Allsvenskan. Alltså mätt till exempel 2004 års soliditet i AIK mot AIK:s tabellplacering år 2005.

Table 4. Allsvenska tabellplacering (y) och soliditet(x)

Soliditet	Y	X
Lagat 1 år	Tabellresultat	Soliditet
AIK, 2005/4	15	10,30%
2006/5	2	2,90%
2007/6	5	31,00%
2008/7	5	50,00%
2009/8	1	36,00%
DIF, 2005/4	1	38,10%
2006/5	6	24,80%
2007/6	3	30,20%
2008/7	12	53,40%
2009/8	14	31,80%
Hammarby,		
2005/4	4	29,00%
2006/5	3	21,00%
2007/6	6	25,00%
2008/7	9	16,00%
2009/8	16	15,00%
Helsingborgs IF,		
2005/4	6	7,10%
2006/5	4	14,40%
2007/6	8	26,60%
2008/7	4	15,10%
2009/8	8	17,70%
Malmö FF,		
2005/4	5	40,90%
2006/5	7	63,10%
2007/6	9	78,90%
2008/7	6	80,00%
2009/8	7	57,90%

Table 5. Allsvenska tabellplacering (y) och årets resultat (x)

Årets resultat	y	X
Laggt 1 år	Tabellresultat	Årets Resultat
AIK, 2005/4	15	-12145000
2006/5	2	-14067000
2007/6	5	16205000
2008/7	5	17081000
2009/8	1	-12614000
DIF, 2005/4	1	1286555
2006/5	6	2427370
2007/6	3	3088090
2008/7	12	1177004
2009/8	14	-180635
Hammarby,		
2005/4	4	-2988995
2006/5	3	-1013000
2007/6	6	2819000
2008/7	9	-3371000
2009/8	16	1243000
Helsingborgs IF,		
2005/4	6	-598000
2006/5	4	1989000
2007/6	8	2844000
2008/7	4	2913000
2009/8	8	2540000
Malmö FF,		
2005/4	5	4511000
2006/5	7	29594000
2007/6	9	37835000
2008/7	6	389000
2009/8	7	687000

Table 6. Allsvenska tabellplacering (y) och årets eget kapital (x)

Eget Kapital	y	X
Laggt 1 år	Tabellresultat	Eget Kapital
AIK, 2005/4	15	6712000
2006/5	2	1510000
2007/6	5	18796000
2008/7	5	33206000
2009/8	1	17773000
DIF, 2005/4	1	6146676
2006/5	6	8577487
2007/6	3	12 116 82
2008/7	12	13303720
2009/8	14	13135873
Hammarby,		
2005/4	4	6177364
2006/5	3	6122000
2007/6	6	8941000
2008/7	9	7570000
2009/8	16	8813000
Helsingborgs IF,		
2005/4	6	5251000
2006/5	4	7240000
2007/6	8	8834000
2008/7	4	4937000
2009/8	8	7477000
Malmö FF,		
2005/4	5	30309000
2006/5	7	61403000
2007/6	9	99238000
2008/7	6	103322000
2009/8	7	110560000

För alla tabeller gäller³⁸

³⁸ Svenska Dagbladet, Sportstatistik, Allsvenskan 2004-2009
Årsredovisning, AIK, 2004-2008
Årsredovisning, DIF, 2004-2008
Årsredovisning, Hammarby, 2004-2008
Årsredovisning, Malmö FF, 2004-2008
Årsredovisning, Helsingborgs IF, 2004-2008

5. RESULTAT

Table 7. Sammanställning av resultat

Sammanställning				
	X	Y	Korrelation	Signifikans
Tabell 1	Tabellplacering	Soliditet	-0,256	0,216
Tabell 2	Tabellplacering	Årets Resultat	-0,339	0,097
Tabell 3	Tabellplacering	Eget Kapital	0,002	0,994
Tabell 4	Tabellplacering	Soliditet*	0,007	0,973
Tabell 5	Tabellplacering	Årets Resultat*	0,059	0,781
Tabell 6	Tabellplacering	Eget Kapital*	0,065	0,757

* Föregående års resultat gentemot tabellplaceringen

H_0 = Inget statistiskt signifikant samband

H_1 = Ett statistiskt signifikant samband finns

För alla tester kan nollhypotesen behållas, inget statistiskt signifikant samband finns.

Den kan behållas på signifikansnivån på 5 % (0,05).

De faktiska tabellerna och diagrammen finns i Bilaga 1.

6. ANALYS

Tidigare diskuterades två olika möjligheter. Den första var att ju mer pengar (alternativt bättre ekonomisk ställning) en klubb hade desto bättre presterade den idrottsmässigt. Därför gjordes korrelationstester med ett års förskjutning då ett år med bra ekonomi bör påverka nästkommande års tabellplacering eftersom fler och bättre spelare kan köpas in till klubben med mer pengar. Den andra var att ju bättre ett lag spelade ju mer ökade intäkterna för klubben. Därför utfördes tester där ekonomin och tabellplaceringen samma år mättes mot varandra. Det med tanke på att när laget spelar bra och vinner matcher lockar det fler åskådare som därmed genererar högre intäkter samma år.

Av de sex korrelationstest som utfördes fick inget ett statistiskt signifikant samband. Nollhypotesen, att inget statistiskt signifikant samband finns, kunde behållas i samtliga fall. Det som fick starkast korrelation var Tabell 2 med en korrelation på $-0,339$. Alltså var sambandet mellan tabellplaceringen och årets resultat samma år det som fick starkast samband. Även Tabell 1 fick markant starkare samband än de korrelations tester som gjordes med ett års förskjutning på tabellresultatet gentemot den ekonomiska ställningen. Då dessa korrelationstester inte visade på något statistiskt signifikant samband finns fick två av tre tester där variablerna mättes mot varandra samma år betydligt starkare samband än de andra fyra. Det borde tyda på att ekonomin och prestationen påverkar varandra samma år. Troligt är att både ekonomin påverkar den idrottsliga prestationen och att den idrottsliga prestationen påverkar ekonomin.

Även om denna undersökning inte visar på något statistiskt signifikant samband bör det finnas ett samband mellan ekonomin i en fotbollsklubb och dess idrottsliga prestation då tidigare forskning gjorts och påvisat att det finns. Dessa tidigare forskningar använde sig dock av andra variabler. De använde sig av tabellplacering precis som i denna undersökning men de använde sig av intäkter och spelarlöner som ekonomiskt mått. Intäkter som variabel hade troligtvis också gett denna undersökning en starkare korrelation istället för årets resultat. Årets resultat kan vara missvisande då spelarköp oftast sker efter avslutad säsong. Allsvenskan börjar på våren och avslutas på hösten och därmed sker köpen av spelare på hösten, precis innan bokslutet, vilket leder till att även om klubbens resultat gått mot ett starkt positivt årets resultat innan köpen, minskas

resultatet då köpen görs. Alltså blir resultat för året lågt i vilket fall som helst. Däremot, om klubbarna skulle köpa sina spelare efter årsskiftet skulle det betyda att ett års positiva resultat påverkar nästa års idrottsliga prestation.

De tidigare studierna visar på att desto färre år och lag som finns till förfogande, desto mer sannolikt är det att sambandet i undersökningen minskar. Detta framgår tydligt mellan resultaten i denna undersökning, Barajas och Szymanski. I denna undersökning påvisades inget samband med 25 observationer, medan i Barajas undersökning fanns ett starkare samband med 170 observationer. Szymanskis undersökning fanns starkast samband och den undersökningen var baserad på 3500 observationer. Det beror alltså på att Szymanski använde betydligt fler år och fotbollslag i sin undersökning. Han kunde därmed påvisa ett mycket starkare samband. Därför borde resultatet i denna undersökning också visat högre korrelation vid fler observationer.

Med slutsatsen att ekonomi och idrottslig prestation har ett samband kan det förstås att intressentteorin och Porters branschanalys är viktiga även för fotbollsklubbar att implementera. Då fotbollsklubbar numer agerar som företag är det viktigt för dem att skapa en god relation till sina intressenter och aktörer på marknaden. Det är vidare viktigt att lära känna sin bransch och hur den fungerar för att maximera klubbens framgång. Då en klubb uppnår detta bidrar det till en bättre ekonomi som i sin tur leder till bättre idrottslig prestation. Det kan också vara så att ett hundraprocentigt samband inte kan hittas då mänskliga faktorer spelar in då spelarna kan drabbas av både psykiska besvär och fysiska skador vilket i sin tur sänker den idrottsliga prestationen.

Då sambandspåverkan går runt bidrar också en bra idrottslig prestation till en bättre ekonomi. När ett lag spelar bra vill flera gå och titta på matcherna. När fler går på matcherna ökar klubbens intäkter. Detta är också en orsak till att intäkter eller omsättning hade varit en bättre variabel än soliditet, årets resultat och eget kapital.

En möjlighet kan vara att investeringar i nya spelare ger ett negativt resultat samma år men att den idrottsliga prestationen blir markant bättre på längre sikt. Därmed är ett års lagning troligtvis inte tillräckligt

Desto mer pengar en klubb har desto bättre blir deras idrottsliga prestation. En stark ekonomi är huvudkonceptet, men att det finns olika sätt att nå en stark ekonomi på. Antingen att så pass mycket kompetens finns inom organisationen så att med hjälp av olika strategier och modeller ur ett företagsekonomiskt perspektiv drar nytta av detta och bygger upp en stabil organisation eller att det sker med hjälp av investeringar av olika slag. Det borde också finnas ett samband mellan den ekonomiska ställningen och den idrottsliga prestationen då även UEFA påtvingat SvFF att se till att de allsvenska fotbollsklubbarna uppnår ett positivt alternativt nollresultat för det egna kapitalet. Att fotbollsklubbarna gör detta regleras genom elitlicensens införande. Detta är inte till någon nackdel, snarare tvärtom eftersom det ska främja en bättre fotboll. Med tanke på att Allsvenskan är den högsta divisionen i Sverige är det helt rätt att vissa ekonomiska krav ställs på lagen. Eftersom det är många olika intressenter inblandade hos klubblagen på den nivån ger ett negativt eget kapital en negativ bild av klubben. Därför bör de som inte klarar av elitlicenskraven nedgraderas och ge plats åt andra lag som kan uppfylla dessa kriterier.

7. SLUTSATSER

I denna undersökning fanns:

- Inget samband mellan soliditet och tabellplacering i Allsvenska fotbollsklubbar.
- Inget samband mellan årets resultat och tabellplacering i Allsvenska fotbollsklubbar.
- Inget samband mellan eget kapital och tabellplacering i Allsvenska fotbollsklubbar.

Vidare slutsatser utifrån denna studie är att:

- Intäkter är troligtvis det ekonomiska mått som kan påvisa sambandet.
- Det är viktigt för en fotbollsklubb att använda sig av och förstå intressentteorin och Porters branschanalys för att förbättra sitt ekonomiska resultat.

8. DISKUSSION

8.1. METODDISKUSSION

Valet att använda Allsvenska lag var möjligtvis ett mindre bra val. De Allsvenska lagen är inte lika förmögna då många av de utländska lagen i bättre ligor ofta ägs av rika människor, så som diskuterades i inledningskapitlet.

Det skulle också kunna vara så att dessa utländska topplag också är mer beroende av pengar då de måste köpa in de bästa och dyraste spelarna i världen för att kunna klara sig i dessa ligor. Den Allsvenska ligan är långt ifrån den bästa i världen. Därmed är inköpspriset på spelare samt deras löner troligtvis betydligt lägre i Allsvenskan än i de bättre utländska ligorna.

8.2. RELIABILITET OCH VALIDITET

Reliabilitet i denna undersökning är hög. De ekonomiska siffrorna är tagna från de fem olika fotbollsklubbarnas årsredovisningar. Tabellplaceringssiffrorna är tagna från de olika årens tabellresultat. Dessa är konstanta siffror och skulle kunna användas i ett korrelationstest vid senare tidpunkt med samma resultat.

Validitet i denna undersökning är låg då de ekonomiska mått som används troligtvis inte var de bästa måtten att mäta ekonomisk ställning i detta syfte med.

8.3. VIDARE FORSKNING

För vidare forskning vore det intressant att studera ett specifikt lag och utföra en kvalitativ studie i samband med en kvantitativ studie för att undersöka ett mer specifikt samband mellan ekonomi och idrottslig prestation istället för att utföra en kvantitativ studie på många klubbar. Ett exempel vore kanske att titta på Manchester City FC som nyligen blivit uppköpt, hur det massiva tillskottet av likvida medel har påverkat deras idrottsliga prestation.

9. REFERENSLISTA

9.1. TRYCKTA KÄLLOR

ACZEL, Amir D, SOUNDERPANDIAN, Jayavel. Sounderpandian. *Complete Business Statistics, International Edition 2006*. New York, NY, The McGraw Hill Companies, Inc., 2006

ANDERSSON, Göran, JORNER, Ulf, ÅGREN, Andres. *Regression och tidsserieanalys, 3:e uppl.* Lund, Studentlitteratur, 2007

BARAJAS, Angel, JARDON, Carlos Fernandez, CROLLEY, Liz. *Does Sports Performance Influence Revenues and Economic Results in Spanish Football?*. Social Science Network, 2007

BRUZELIUS, Lars, SKÄRVAD, Per-Hugo. *Integrerad organisationslära*. Lund, Studentlitteratur, 1995

JOHANSSON, Mats. *Sport & Pengar: Hur din klubb ökar intäkterna*. Farsta, SISU idrottsböcker, 1994

JOHNSON, Gerry, SCHOLE, Kevin, WHITTINGTON, Richard. *Exploring Corporate Strategy, 8th Edition*. Harlow, Financial Times Prentice Hall, 2008

LINDBLAD, Inga-Britt. *Uppsatsarbete*. Lund, Studentlitteratur, 1998

NORMANN, Richard. *Service Management - Strategy and leadership in the service business*, Chichester, Wiley, 2000

Strategizing – en kontextuell organisationsteori. Edited: C. Nygaard, L. Bengtsson. Lund, Studentlitteratur, 2002

SZYMANSKI, Stefan, KUYPERS, Tim. *Winners and Losers, The Business Strategy of Football*. London, Penguin, 1999

TROST, Jan. *Enkätboken, 2:a Uppl.* Lund, Studentlitteratur, 2001

9.2. ELEKTRONISKA KÄLLOR

Eurotopfoot. *League Ranking*:

<http://www.eurotopfoot.com/paysgb.php3>, 2010-01-06

FIFA. *Mission*

<http://www.fifa.com/aboutfifa/federation/mission.html>, 2009-12-29

Liga Fútbol Primera, *Tabeller*:

<http://www.lfp.es/Default.aspx?tabid=113&Controltype=cale>, 2010-01-05

Medical Link, *Mental träning inom idrott - någon effektiv universalmetod finns inte*:

<http://www.medicallink.se/News/showNews.cfm?newsID=2264>, 2010-01-18

Nyheter 24, *Även ekonomiska problem i Dif*, 2009:

<http://nyheter24.se/sport/fotboll/sverige/308050-aven-ekonomiska-problem-i-dif>, 2009-11-24

The Political Economy of Football, *Russian Purchase of Chelsea Opens New Chapter in Football Finance*, 2003:

http://www.footballeconomy.com/archive/archive_2003_jul_04.htm, 2009-11-24

Premier League, *A History of the Premier League*:

<http://www.premierleague.com/page/History/0,,12306,00.html>, 2010-01-05

SvFF. *Om SvFF*:

<http://svenskfotboll.se/svensk-fotboll/om-svff/>, 2009-12-29

Svenska fotbollsförbundets licensnämnd

Frågor och svar om elitlicensen:

<http://svenskfotboll.se/arkiv/tidigare/2004/11/fragor-och-svar-om-elitlicensen/>, 2009-12-30

UEFA. *About UEFA:*

<http://www.uefa.com/uefa/aboutuefa/index.html>, 2009-12-29

UEFA, *UEFA Champions League History:*

<http://www.uefa.com/competitions/ucl/history/index.html> , 2010-01-06

Svensk Fotboll. *Spelprogram – Allsvenskan Herrar:*

<http://svenskfotboll.se/allsvenskan/tabell-och-resultat/?scr=fixturelist&ftid=27018>,
2010-01-05

Svenska fans, *Barcelonas historia:*

<http://www.svenskafans.com/spanien/barcelona/artikel.asp?id=74704>, 2010-01-05

Svenska fans, *Tabeller:*

<http://www.svenskafans.com/start/tabeller.asp>, 2010-01-05

Svenska Dagbladet, Sportstatistik, *Allsvenskan 2009:*

http://www.svd.se/sportspel/sportresultat/statistiktabeller/artikel_15555.svd?gclid=CJ6_ubrGy50CFYeB3godByCzsg, 2009-11-10

Svenska Dagbladet, Sportstatistik, *Allsvenskan 2008:*

http://www.svd.se/sportspel/sportresultat/statistiktabeller/artikel_15555.svd?gclid=CJ6_ubrGy50CFYeB3godByCzsg, 2009-11-09

Svenska Dagbladet, Sportstatistik, *Allsvenskan 2007:*

http://www.svd.se/sportspel/sportresultat/statistiktabeller/artikel_15555.svd?gclid=CJ6_ubrGy50CFYeB3godByCzsg, 2009-11-02

Svenska Dagbladet, Sportstatistik, *Allsvenskan 2006*:

http://www.svd.se/sportspel/sportresultat/statistiktabeller/artikel_15555.svd?gclid=CJ6_ubrGy50CFYeB3godByCzsg, 2009-11-02

Svenska Dagbladet, Sportstatistik, *Allsvenskan 2005*:

http://www.svd.se/sportspel/sportresultat/statistiktabeller/artikel_15555.svd?gclid=CJ6_ubrGy50CFYeB3godByCzsg, 2009-11-02

Svenska Dagbladet, Sportstatistik, *Allsvenskan 2004*:

http://www.svd.se/sportspel/sportresultat/statistiktabeller/artikel_15555.svd?gclid=CJ6_ubrGy50CFYeB3godByCzsg, 2009-11-02

9.3. ÖVRIGA KÄLLOR

Årsredovisning, AIK, 2004-2008

Årsredovisning, DIF, 2004-2008

Årsredovisning, Hammarby, 2004-2008

Årsredovisning, Malmö FF, 2004-2008

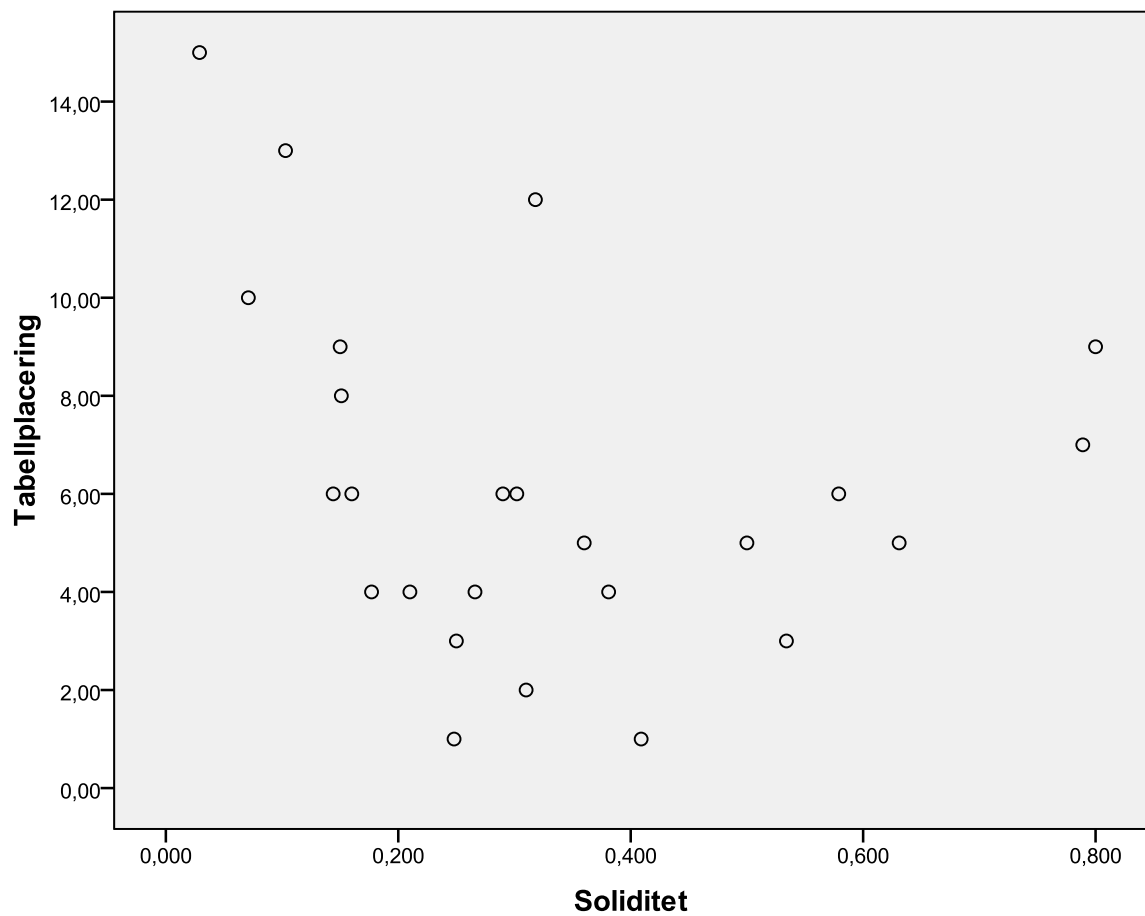
Årsredovisning, Helsingborgs IF, 2004-2008

BILAGA 1. KORRELATIONSTESTERNAS RESULTAT FRÅN SPSS

Korrelation för variablerna i tabell 1. Allsvenska tabellplaceringen och soliditet, samma år.

Correlations

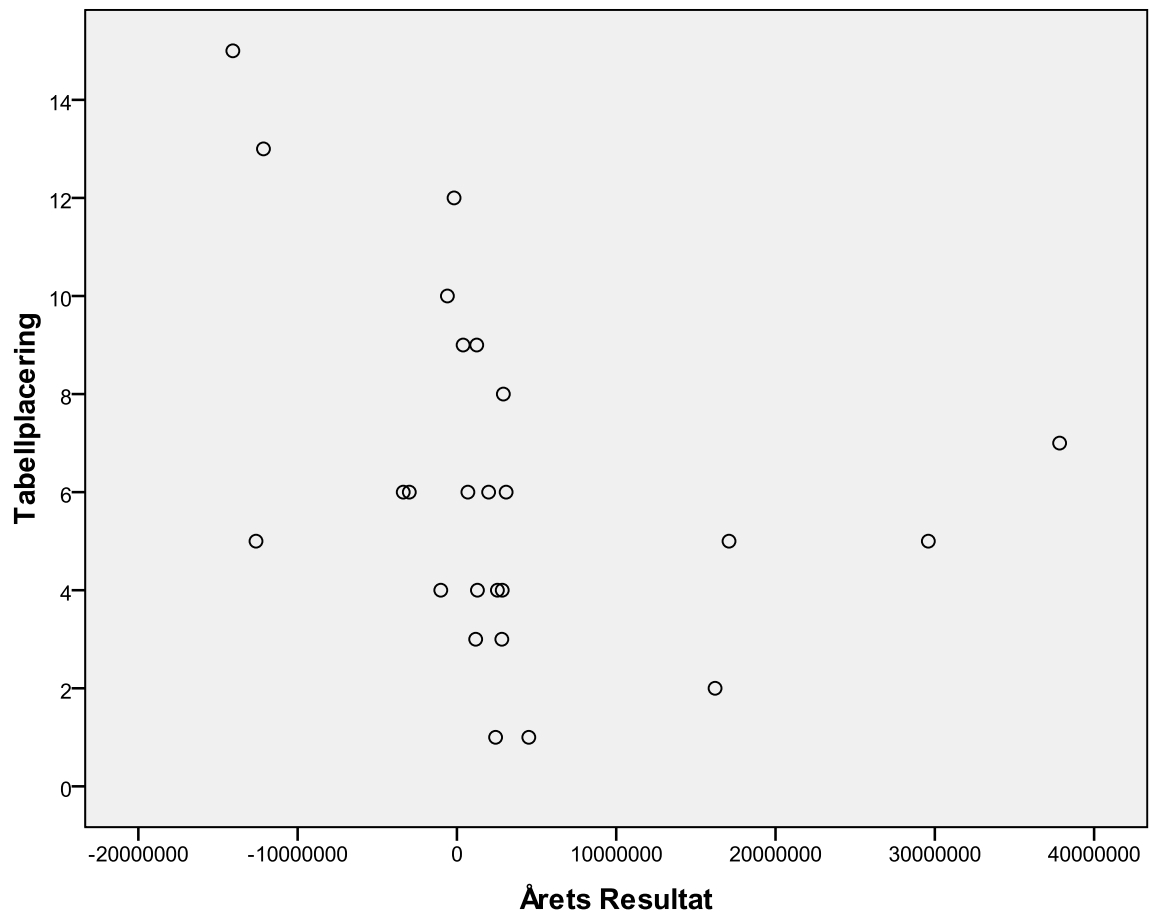
		Tabellplacering	Soliditet
Tabellplacering	Pearson Correlation	1	-,256
	Sig. (2-tailed)		,216
	N	25	25
Soliditet	Pearson Correlation	-,256	1
	Sig. (2-tailed)	,216	
	N	25	25

Korrelation för variablerna i tabell 2. Allsvenska tabellplaceringen och årets resultat, samma år.

Correlations

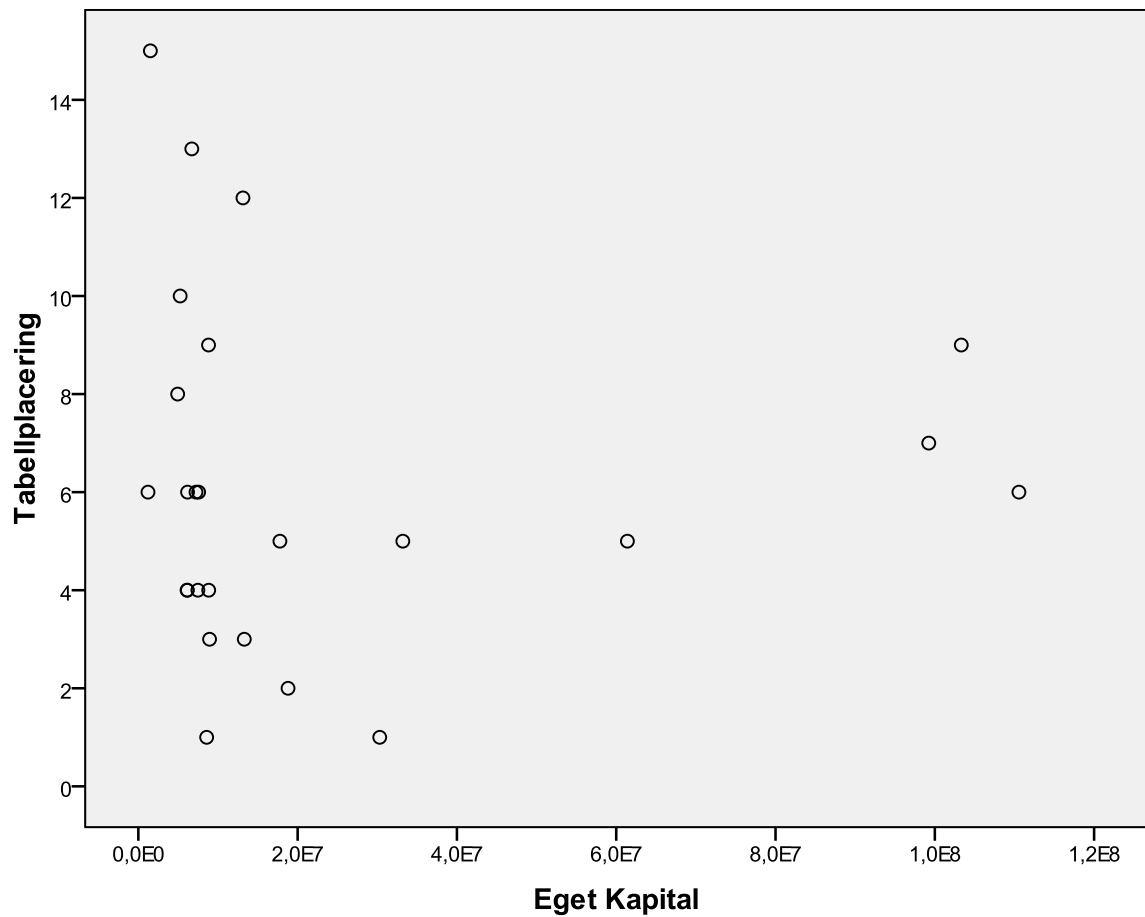
		Tabellplacering	Årets Resultat
Tabellplacering	Pearson Correlation	1	-,339
	Sig. (2-tailed)		,097
	N	25	25
Årets Resultat	Pearson Correlation	-,339	1
	Sig. (2-tailed)	,097	
	N	25	25

Korrelation för variablerna i tabell 3. Allsvenska tabellplaceringen och eget kapital, samma år.

Correlations

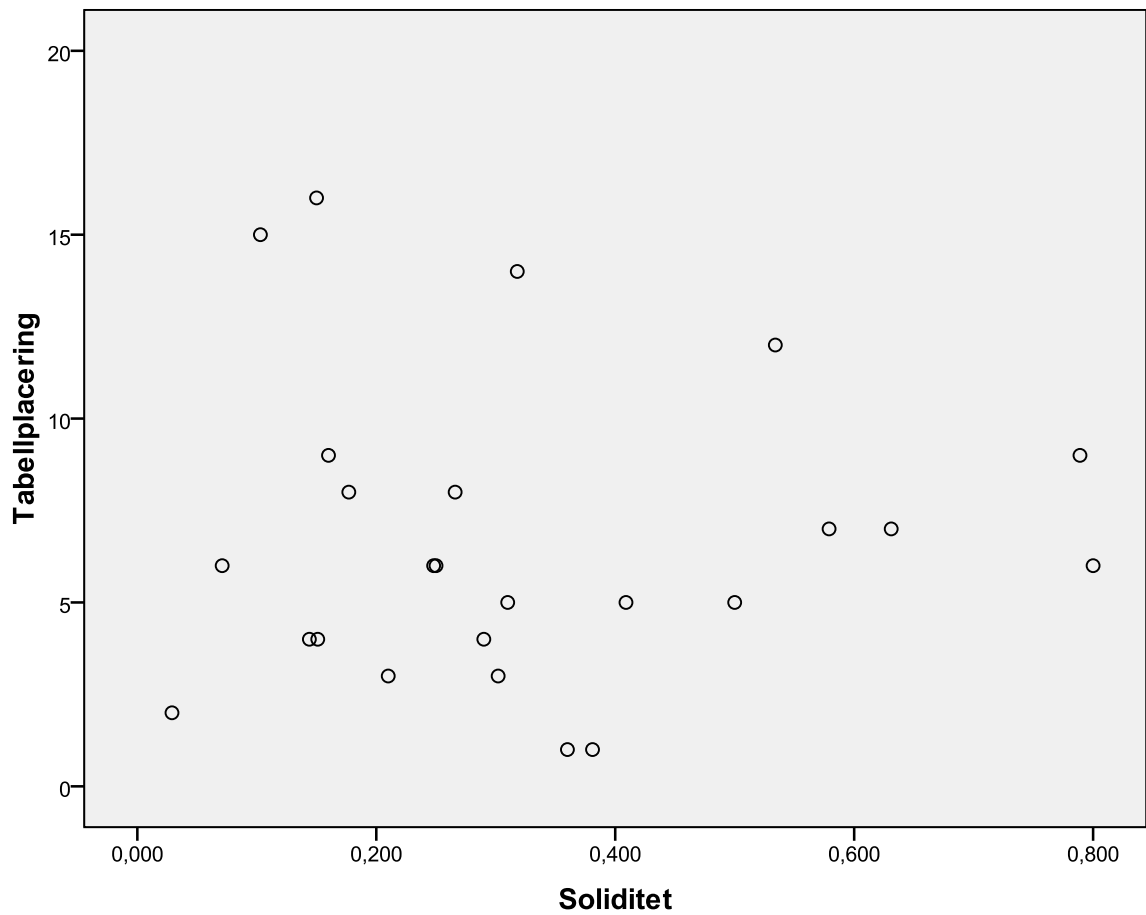
		Tabellplacering	Eget Kapital
Tabellplacering	Pearson Correlation	1	,002
	Sig. (2-tailed)		,994
	N	25	25
Eget Kapital	Pearson Correlation	,002	1
	Sig. (2-tailed)	,994	
	N	25	25

Korrelation för variablerna i tabell 4. Allsvenska tabellplaceringen och soliditet, där tabellplaceringen är förskjuten ett år.

Correlations

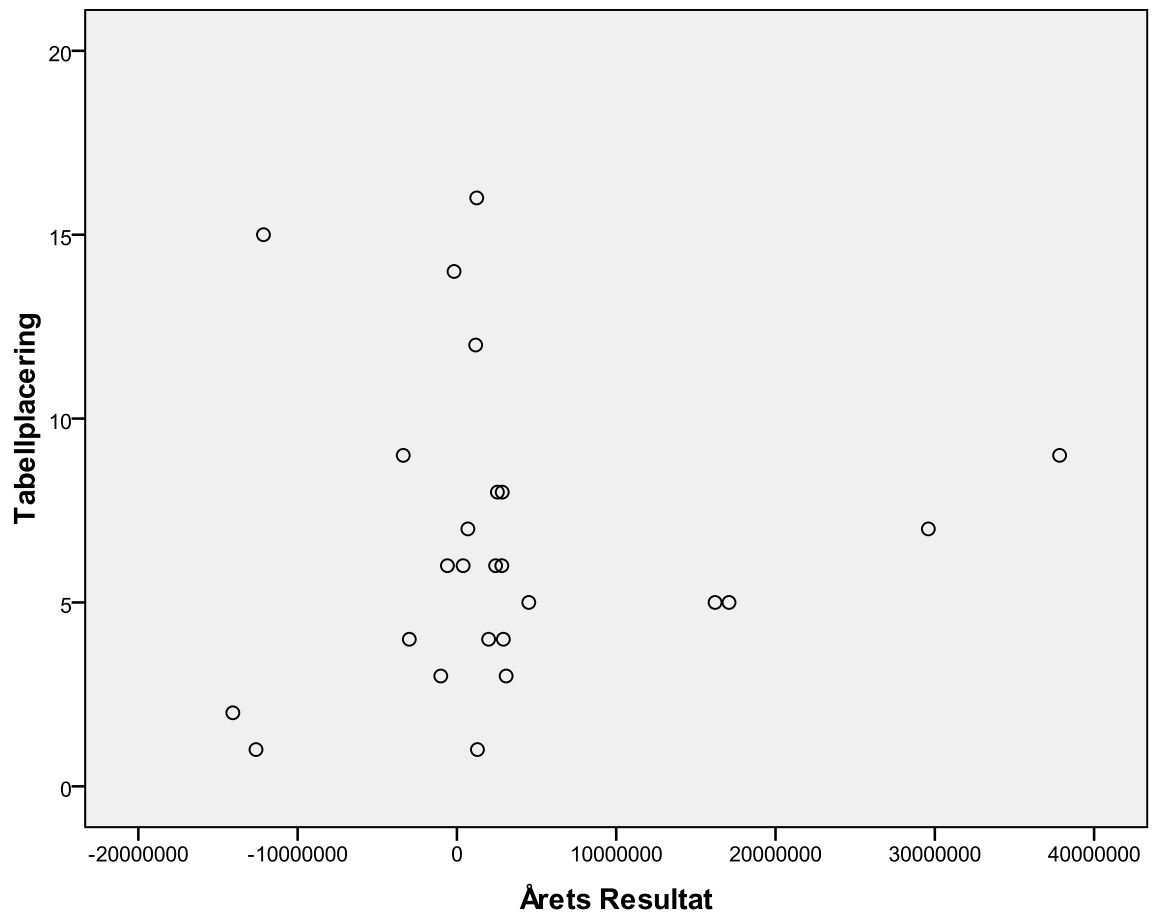
		Tabellplacering	Soliditet
Tabellplacering	Pearson Correlation	1	,007
	Sig. (2-tailed)		,973
	N	25	25
Soliditet	Pearson Correlation	,007	1
	Sig. (2-tailed)	,973	
	N	25	25

Korrelation för variablerna i tabell 5. Allsvenska tabellplaceringen och årets resultat, där tabellplaceringen är förskjuten ett år.

Correlations

		Tabellplacering	Årets Resultat
Tabellplacering	Pearson Correlation	1	,059
	Sig. (2-tailed)		,781
	N	25	25
Årets Resultat	Pearson Correlation	,059	1
	Sig. (2-tailed)	,781	
	N	25	25

Korrelation för variablerna i tabell 6. Allsvenska tabellplaceringen och eget kapital, där tabellplaceringen är förskjuten ett år.

Correlations

		Tabellplacering	Eget Kapital
Tabellplacering	Pearson Correlation	1	,065
	Sig. (2-tailed)		,757
	N	25	25
Eget Kapital	Pearson Correlation	,065	1
	Sig. (2-tailed)	,757	
	N	25	25

